**Piektdiena, 2020. gada 13. novembra**

P9_TA(2020)0305

# Ilgtspējīgas Eiropas investīciju plāns — zaļā kursa finansēšana

## Eiropas Parlamenta 2020. gada 13. novembra rezolūcija par ilgtspējīgas Eiropas investīciju plānu — zaļā kursa finansēšana (2020/2058(INI))

(2021/C 415/04)

*Eiropas Parlaments,*

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 14. janvāra paziņojumu "Ilgtspējīgas Eiropas investīciju plāns. Eiropas zaļā kursa investīciju plāns" (COM(2020)0021),

— ņemot vērā Komisijas 2019. gada 11. decembra paziņojumu "Eiropas zaļais kurss" (COM(2019)0640) un tā 2020. gada 15. janvāra ([1]) rezolūciju par to,

— ņemot vērā Komisijas 2018. gada 2. maija priekšlikumu Padomes regulai, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam (COM(2018)0322), un 2020. gada 28. maija grozīto priekšlikumu (COM(2020)0443) kopā ar 2020. gada 28. maija grozīto priekšlikumu lēmumam par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu (COM(2020)0445),

— ņemot vērā 2018. gada 14. novembra starpposma ziņojumu par daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam: Parlamenta nostāja ar nolūku panākt vienošanos ([2]),

— ņemot vērā 2019. gada 10. oktobra rezolūciju par daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam un pašu resursiem: laiks attaisnot pilsoņu cerības ([3]),

— ņemot vērā 2020. gada 15. maija rezolūciju par jauno DFS, pašu resursiem un atveseļošanas plānu ([4]),

— ņemot vērā Augsta līmeņa grupas pašu resursu jautājumos 2016. gada decembra galīgo ziņojumu un ieteikumus,

— ņemot vērā 2020. gada 16. septembra normatīvo rezolūciju par projektu Padomes lēmumam par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu ([5]),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 27. maija paziņojumu "Eiropas lielā stunda — jāatjaunojas un jāsagatavo ceļš nākamajai paaudzei" (COM(2020)0456) un tam pievienotos likumdošanas priekšlikumus,

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 14. marta Direktīvu (ES) 2018/410, ar ko groza Direktīvu 2003/87/EK, lai sekmētu emisiju izmaksefektīvu samazināšanu un investīcijas mazoglekļa risinājumos un Lēmumu (ES) 2015/1814, un Eiropas Parlamenta un Padomes 2015. gada 6. oktobra Lēmumu (ES) 2015/1814 par Savienības siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas tirgus stabilitātes rezerves izveidi un darbību un ar ko groza Direktīvu 2003/87/EK,

([1]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0005.
([2]) Pieņemtie teksti, P8_TA(2018)0449.
([3]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0032.
([4]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0124.
([5]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0220.

— ņemot vērā 2019. gada 18. decembra rezolūciju par taisnīgu nodokļu politiku digitalizētā un globalizētā ekonomikā: *BEPS* 2.0 ([6]),

— ņemot vērā 2020. gada 17. aprīļa rezolūciju par koordinētu ES rīcību Covid-19 pandēmijas un tās seku apkarošanai ([7]),

— ņemot vērā Augsta līmeņa ekspertu grupas ilgtspējīgu finanšu jautājumos (*HLEG*) 2018. gada 31. janvāra galīgo ziņojumu,

— ņemot vērā Komisijas 2018. gada 8. marta paziņojumu "Rīcības plāns: ilgtspējīgas izaugsmes finansēšana" (COM(2018)0097),

— ņemot vērā tā 2018. gada 29. maija rezolūciju par ilgtspējīgām finansēm ([8]),

— ņemot vērā 2020. gada 23. jūlija rezolūciju par Eiropadomes 2020. gada 17.–21. jūlija ārkārtas sanāksmes secinājumiem ([9]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2020. gada 18. jūnija Regulu (ES) 2020/852 par regulējuma izveidi ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanai un groza Regulu (ES) 2019/2088, un Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 27. novembra Regulu (ES) 2019/2088 par informācijas atklāšanu, kas saistīta ar ilgtspēju, finanšu pakalpojumu nozarē,

— ņemot vērā Komisijas sagatavotās Eiropas ekonomikas ceturkšņa prognozes,

— ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām (*UNFCCC*), tai pievienoto Kioto protokolu un Parīzes nolīgumu,

— ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas atbildīgu investīciju principus, atbildīgas banku nozares principus un ilgtspējīgas apdrošināšanas principus,

— ņemot vērā Eiropas sociālo tiesību pīlāru, Starptautisko cilvēktiesību hartu, ESAO pamatnostādnes daudznacionāliem uzņēmumiem, ANO Vadošos principus uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām, ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus, Starptautiskās Darba organizācijas Deklarāciju par pamatprincipiem un pamattiesībām darbā un astoņas SDO pamatkonvencijas,

— ņemot vērā Eiropas Centrālās bankas (ECB) statūtus,

— ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību (LESD),

— ņemot vērā Budžeta komitejas un Ekonomikas un monetārās komitejas kopīgās apspriedes saskaņā ar Reglamenta 58. pantu,

— ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,

— ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas, Transporta un tūrisma komitejas, Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas un Kultūras un izglītības komitejas atzinumus,

— ņemot vērā Budžeta komitejas un Ekonomikas un monetārās komitejas ziņojumu (A9-0198/2020),

A. tā kā investīcijas, kas nepieciešamas, lai pielāgotos klimata pārmaiņām, vēl nav novērtētas un nav iekļautas DFS klimata budžetā;

---

([6]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0102.
([7]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0054.
([8]) OV C 76, 9.3.2020., 23. lpp.
([9]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0206.

**Piektdiena, 2020. gada 13. novembra**

B. tā kā virzība uz klimatneitralitāti līdz 2050. gadam veicinās Savienības ekonomikas konkurētspēju un nodrošinās ilgtspējīgu, kvalitatīvu darbvietu pārpalikumu;

C. tā kā Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (*IPCC*) īpašajā ziņojumā par globālo sasilšanu par 1,5 °C ir skaidri norādīts, ka līdz šim pieņemtā politika ir nepietiekama, lai nepieļautu globālo sasilšanu virs 1,5 °C, biodaudzveidības izzušanu un bioģeoķīmisko plūsmu traucējumus;

D. tā kā ES tiesību akti klimata jomā stingri noteiks ES apņemšanos līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti, ietverot vērienīgus starpposma pasākumus, kas vajadzīgi šā mērķa sasniegšanai;

E. tā kā Komisija ir aplēsusi, ka ES līmenī vajadzīgās investīcijas, lai sasniegtu pašreiz noteiktos 2030. gada klimata mērķus, ir 240 miljardi EUR gadā ([10]) plus papildu summas 130 miljardu EUR apmērā gadā vides mērķiem, 192 miljardu EUR apmērā gadā sociālajai infrastruktūrai un 100 miljardu EUR apmērā gadā Eiropas plašākai transporta infrastruktūrai; tā kā tas kopā nozīmē investīcijas vismaz 662 miljardu EUR apmērā gadā; tā kā šo skaitļu pamatā ir 2030. gada klimata mērķis samazināt siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas par 40 %; tā kā tagad, kad Parlaments ir vienojies par vērienīgākiem mērķiem, investīciju iztrūkums ir vēl lielāks; tā kā ir būtiski mobilizēt visus pieejamos līdzekļus, lai nodrošinātu trūkstošās investīcijas;

F. tā kā Parīzes nolīguma 2. panta 1. punktā ir prasīts "finanšu plūsmas saskaņot ar virzību uz zemu siltumnīcefekta gāzu emisiju līmeni un klimatnoturīgu attīstību";

G. tā kā Eiropas zaļais kurss ir jauna izaugsmes stratēģija ar mērķi pārveidot ES par taisnīgu un pārtikušu sabiedrību ar modernu, resursefektīvu un konkurētspējīgu ekonomiku, kurā 2050. gadā nav siltumnīcefekta gāzu neto emisiju un kurā ekonomikas izaugsme ir atsaistīta no resursu izmantošanas, un kurai būtu arī jāpalīdz nodrošināt ES stratēģisko autonomiju;

H. tā kā Covid-19 pandēmija ir uzsvērusi, cik svarīgas ir investīcijas sociāli un ekoloģiski ilgtspējīgā ekonomikā, it sevišķi investīcijas, kas sekmē progresīvu pētniecību un izstrādi, konkurētspējīgu rūpniecības nozari, dziļāku un stiprāku vienoto tirgu, spēcīgus MVU, veselības aprūpi, noturīgu labklājības sistēmu un sociālo labklājību;

I. tā kā izdevumi, kas vajadzīgi Eiropas tautsaimniecību atbalstīšanai, rada jautājumu par to, kā tiks atmaksāti radītie parādi; tā kā ir svarīgi nepieļaut nevienlīdzības palielināšanos, kas notika pēc iepriekšējās krīzes;

J. tā kā ilgtspējīgas ekonomikas izveide ir ES ilgtermiņa stratēģiskās autonomijas attīstības un ES noturīguma palielināšanas pamatā;

K. tā kā tirdzniecības politika ietekmē siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas;

L. tā kā transporta radītās SEG emisijas veido 27 % no ES visām emisijām un ir vienīgās, kas joprojām turpina palielināties; tā kā transportam ir tehnoloģiski neitrālā veidā jāpalīdz sasniegt ES emisiju samazināšanas mērķus, kuru mērķis ir panākt klimatneitralitāti līdz 2050. gadam, vienlaikus nodrošinot, ka transports paliek cenas ziņā pieejams un saglabā konkurētspēju; tā kā transporta nozares emisijas gan infrastruktūrā, gan transportlīdzekļu parkā var samazināt straujāk, ja tiek attīstītas un nostiprinātas sinerģijas ar citām nozarēm, piemēram, digitālo nozari vai enerģētiku;

M. tā kā arī aviācijas un jūras nozaru atbrīvojums no nodokļa var izkropļot konkurenci starp rūpniecības nozarēm un sekmēt neefektīvus un piesārņojošus transporta veidus;

N. tā kā ECB Statūtu 2. pantā ir paredzēts, ka, ja cenu stabilitātes mērķis ir sasniegts un netiek apšaubīts, ECB monetārā politika ir jāīsteno, lai veicinātu Līguma par Eiropas Savienību (LES) 3. pantā noteikto ES mērķu sasniegšanu, kas cita starpā paredz vides kvalitātes aizsardzību;

([10]) https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/assessment_of_economic_and_investment_needs.pdf

O. tā kā kontekstā ar monetārās politikas stratēģijas pārskatīšanu ECB izvērtēs, vai un kā, rīkojoties sava mandāta ietvaros, tā var ņemt vērā ilgtspējas apsvērumus un jo īpaši riskus, kas saistīti ar vides ilgtspēju;

P. tā kā vispārējās izņēmuma klauzulas aktivizēšanas mērķis ir ļaut dalībvalstīm īstenot fiskālo politiku, kas atvieglos visu krīzes pienācīgai pārvarēšanai nepieciešamo pasākumu īstenošanu, vienlaikus turpinot ievērot uz noteikumiem balstīto sistēmu, kura paredzēta Stabilitātes un izaugsmes paktā (SIP); tā kā vispārējā izņēmuma klauzula paredz, ka tās piemērošanai nevajadzētu apdraudēt fiskālo ilgtspēju,

1. atzinīgi vērtē Ilgtspējīgas Eiropas investīciju plānu (IEIP) kā galveno elementu, ar kuru nodrošināt zaļā kursa panākumus un pāreju uz ilgtspējīgāku, konkurētspējīgāku, apritīgāku un noturīgāku ekonomiku saskaņā ar Savienības vides saistībām, tostarp klimata saistībām saskaņā ar Parīzes nolīgumu un ES klimata tiesību aktiem; uzsver, ka plānam jābūt koordinētas un iekļaujošas Savienības reakcijas pamatā, lai veidotu noturīgāku ekonomiku un sabiedrību pēc Covid-19 pandēmijas, un tam būtu jāveicina teritoriālā, sociālā un ekonomiskā kohēzija; norāda, ka ilgtspējai ir jāatbilst finanšu stabilitātes apsvērumiem;

2. atzinīgi vērtē Komisijas izstrādāto Eiropas ekonomikas atveseļošanas plānu, kura centrā ir Eiropas zaļais kurss un digitalizācijas stratēģija; atbalsta pamatprincipu, ka publiskajās investīcijās tiks ievērots princips "nenodari būtisku kaitējumu" (*DNSH*), un uzsver, ka šis princips attiecas gan uz sociālajiem, gan vides mērķiem; uzsver, ka nacionālajiem atveseļošanas un noturības plāniem būtu jānodrošina ES virzība uz klimatneitralitāti līdz 2050. gadam, kā noteikts ES klimata tiesību aktos, tostarp 2030. gada starpposma mērķos, tādējādi nodrošinot dalībvalstu pāreju uz apritīgu un klimatneitrālu ekonomiku, pamatojoties uz zinātnes atziņām un laikā fiksētiem klimata mērķiem;

3. atgādina, ka, saskaņā ar Atveseļošanas un noturības mehānismu īstenotajām investīcijām jāievēro princips "nenodarīt kaitējumu"; uzsver, ka ar klimatu saistītām investīcijām būtu jāatbilst ES taksonomijai un ka valstu atveseļošanas plāni būtu jāsaskaņo ar integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem;

4. uzskata, ka taisnīga pārkārtošanās uz klimatneitralitāti ir būtiska ES atbildības joma; prasa īstenot atbilstīgus pasākumus un politiku, lai šī pārveide būtu sekmīga, iesaistot publisko un privāto sektoru, reģionus, pilsētas un dalībvalstis; prasa piešķirt prioritāti investīcijām, ar ko atbalsta ilgtspējīgu pāreju, digitalizācijas programmu un Eiropas suverenitāti stratēģiskās nozarēs, izmantojot konsekventu rūpniecības stratēģiju; uzskata, ka publiskā un privātā sektora digitalizācija palīdzēs sasniegt klimatneitralitāti;

5. uzsver, ka ES klimatneitralitātes un aprites ekonomikas mērķa sasniegšana ne vēlāk kā 2050. gadā būs citu faktoru starpā atkarīga no pienācīga finansējuma un no saskaņotas ilgtspējas integrēšanas publiskajā un privātajā finansējumā; uzsver, ka ar publisko finansējumu vien nepietiks, lai sasniegtu iepriekš minētos mērķus un veicinātu pārkārtošanos; uzsver, ka būs vajadzīgas ievērojamas papildu summas no ilgtspējīgām publiskām un privātām investīcijām; tādēļ aicina Komisiju, izstrādājot IEIP, veicināt publiskās un privātās investīcijas; uzsver, ka pat ar vērienīgu finansējumu līdzekļu pieejamība nebūs neierobežota; uzskata, ka ir būtiski, lai IEIP paredzētu un darītu iespējamas papildu investīcijas ar reālu pievienoto vērtību un lai tas neizspiestu tirgus finansējumu; aicina Komisiju izstrādāt stingru sistēmu ziņošanai un uzraudzībai, lai nodrošinātu, ka izdevumiem ir reāla ietekme; uzstāj, ka saiknei starp izdevumiem un ieņēmumiem, jo īpaši izveidojot jaunus pašu resursus, būs izšķiroša nozīme zaļā kursa īstenošanā;

6. norāda, ka pāreja uz ilgtspējīgu ekonomiku skars visas ES ekonomikas nozares, un uzstāj, ka ceļam uz klimatneitralitāti būtu jāsekmē Eiropas ekonomikas konkurētspēja un jānodrošina ilgtspējīgu, kvalitatīvu darbvietu neto pārpalikums; uzsver, ka zaļajai pārejai ir jābūt iekļaujošai un jāatbilst ekonomikas, sociālās un vides ilgtspējas principiem; uzskata, ka IEIP nedrīkstētu nevienu atstāt novārtā un ka tam pēc vajadzības būtu jākoncentrējas uz nevienlīdzību mazināšanu starp dalībvalstīm un reģioniem klimatneitralitātes mērķu sasniegšanā; atgādina, ka ilgtspējīgā enerģētikas pārkārtošanā ļoti svarīgi ir saglabāt un radīt darbvietas, kā arī nodrošināt papildu apmācību un pārkvalifikāciju;

7. uzsver arī, ka, lai Eiropas zaļais kurss būtu sekmīgs, Eiropas ilgtspējīgu produktu ražotājiem un pakalpojumu sniedzējiem ir jāsaskata tā priekšrocības;

**Piektdiena, 2020. gada 13. novembra**

8. aicina Komisiju un dalībvalstis panākt, ka IEIP tiek pienācīgi finansēts, lai nodrošinātu, ka turpmākās programmas, piemēram, renovācijas viļņa stratēģija, pietiekami ietekmē katru ēku Eiropas Savienībā, ka tās ir pieņemamas visiem Savienības pilsoņiem un ka viņi tās vērtē atzinīgi;

9. apšauba to, vai pašreizējais IEIP ļaus līdz 2030. gadam mobilizēt 1 triljonu EUR, ņemot vērā negatīvās ekonomiskās prognozes pēc Covid-19 pandēmijas; prasa Komisijai nodrošināt pilnīgu pārredzamību tādos finansēšanas jautājumos kā optimistisks sviras efekts, konkrētu investīciju iespējama divkārša uzskaite vai neskaidrība par konkrētu summu ekstrapolāciju; turklāt apšauba to, kā jaunā DFS, ko ierosinājusi Komisija un par ko panākta vienošanās Eiropadomes secinājumos, ļaus sasniegt IEIP mērķus; pauž bažas par to, ka, ES programmas intensīvāk īstenojot sākumposmā, nākamās DFS perioda beigās varētu rasties zaļo investīciju nepietiekamība; aicina Komisiju un dalībvalstis nākt klajā ar plāniem, kuros izskaidrots, kā tās novērsīs ievērojamo investīciju trūkumu, izmantojot gan privātās, gan publiskās investīcijas, tostarp novērtējumu par jaunajām ekonomikas perspektīvām, kas izriet no pašreizējās krīzes, un 2030. gada klimata, enerģētikas un vides mērķu gaidāmo palielināto vērienīgumu; uzsver, ka IEIP ir ES ilgtermiņa mērķis un to nākotnē nedrīkst apdraudēt mazāka DFS, kas lielu daļu naudas piešķirtu ilgtermiņa aizņēmumu atmaksai;

10. norāda, ka Komisija savā 2020. gada 14. janvāra IEIP paziņojumā ir aplēsusi, ka ES līmeņa investīciju vajadzības pašreizējo 2030. gada klimata mērķu sasniegšanai ir vismaz 662 miljardi EUR gadā; aicina Komisiju šos jaunos skaitļus atspoguļot pārskatītajā IEIP arhitektūrā;

11. aicina Komisiju izpaust informāciju par visu *DFS* un *Next Generation EU* līdzekļu pakļautību dažādiem ES taksonomijas mērķiem un kategorijām;

12. vēlas, lai tiktu nodrošināts, ka IEIP finansējums ES, valstu un reģionālā līmenī tiek novirzīts tām politikas jomām un programmām, kurām ir vislielākais potenciāls veicināt cīņu pret klimata pārmaiņām un citus vides mērķus, tostarp ES uzņēmumu, jo īpaši MVU, pāreju uz konkurētspējīgāku Savienību un darbvietu radīšanu, vienlaikus pielāgojoties dažādām valstu, reģionālām un vietējām vajadzībām; sagaida, ka Komisija pirms nākamās DFS sākuma publicēs satvaru klimata, biodaudzveidības un citu ilgtspējas izdevumu izsekošanai, attiecīgā gadījumā izmantojot Taksonomijas regulā noteiktos kritērijus; prasa šajā satvarā cita starpā iekļaut uzraudzības metodiku kopā ar atbilstošiem korektīviem pasākumiem un ilgtspējas pārbaudes un izsekošanas mehānismu, lai noteiktu kaitīgo ietekmi saskaņā ar *DNSH* principu un saistībām saskaņā ar Parīzes nolīgumu;

13. uzsver, ka IEIP panākumi ir atkarīgi no publiskā un privātā finansējuma atbilstības un no ES politiku saskaņotības; tādēļ uzsver, ka ir vajadzīgi saskaņoti ilgtspējas rādītāji un metodika ietekmes mērīšanai; uzstāj, ka, ņemot vērā IEIP, būtu jāsāk īstenot ietekmes novērtējumus saistībā ar citiem tiesību aktiem neatkarīgi no tā, vai tie vēl ir likumdošanas stadijā vai jau ir pieņemti, lai tādējādi novērtētu spēkā esošo ES tiesību aktu atbilstību ES mērķiem vides jomā;

14. uzsver, ka vienam no IEIP mērķiem vajadzētu būt pārejas nodrošināšanai no neilgtspējīgām uz ilgtspējīgām saimnieciskām darbībām;

15. uzskata, ka publiskajam un privātajam finansējumam būtu jāatbilst Taksonomijas regulai un jāievēro *DNSH* princips, lai nodrošinātu, ka ES politika un finansējums, tostarp ES budžets, programmas, ko finansē no *Next Generation EU* (*NGEU*), Eiropas pusgada un Eiropas Investīciju bankas (EIB) finansējuma, neveicina tādu projektu un darbību īstenošanu, kas būtiski apdraud sociālo vai vides mērķu sasniegšanu, kaitē ekonomiskajai konkurētspējai vai izraisa darbvietu zaudēšanu; uzsver, ka publiskie budžeti un publiskās bankas vienas pašas nespēs novērst investīciju iztrūkumus; atgādina, ka 10 lielākās Eiropas bankas katru gadu joprojām investē fosilajā kurināmajā vairāk nekā 100 miljardus EUR; atgādina, ka saskaņā ar Taksonomijas regulu Komisijai līdz 2020. gada beigām ir jāpieņem deleģētais akts, kas ietvertu tehniskus pārbaudes kritērijus darbībām, kuras ievērojami sekmē klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām;

16. aicina Komisiju nodrošināt, ka jaunā DFS neparedz atbalstu vai investīcijas darbībām, kas varētu izraisīt iesīksti aktīvos, kuri kaitē Savienības mērķiem klimata un vides jomā, ņemot vērā aktīvu izmantošanas ilgumu;

17. aicina Komisiju izvērtēt iespējas paplašināt ES taksonomijas izmantošanu, lai sekotu līdzi izdevumiem klimata un vides jomā visā ES publiskajā finansējumā, tostarp nākamajā *DFS*, *InvestEU*, Eiropas Atveseļošanas instrumentā, Maksātspējas atbalsta instrumentā, Atveseļošanas un noturīguma mehānismā un Eiropas Investīciju bankas (EIB) līdzekļos;

18. prasa ieviest *DNSH* principu attiecīgajās ES finansēšanas regulās, piemēram, pārbaudot klimata, vides un sociālo ilgtspēju; atgādina, ka bez iepriekšējas apspriešanās ar vietējām un reģionālām publiskā sektora iestādēm, rūpniecības nozarēm un MVU nedrīkst ieviest nekādus stingrus investīciju noteikumus;

19. aicina Komisiju novērtēt un apzināt darbības, kas būtiski kaitē vides ilgtspējai, saskaņā ar Regulas (ES) 2020/852 26. panta 2. punkta a) apakšpunktu un to, ko ieteica Eiropas Centrālās banka un centrālo banku un regulatoru tīkls finanšu sistēmas ekoloģizācijai (*NGFS*);

20. prasa reālistiski un pakāpeniski pārtraukt publiskās un privātās investīcijas piesārņojošās un kaitīgās saimnieciskās nozarēs, kurām ir iespējamas ekonomiski īstenojamas alternatīvas, vienlaikus pilnībā ievērojot dalībvalstu tiesības izvēlēties savu energoresursu struktūru, lai īstenotu atjaunojamo energoresursu sistēmu un energotīklu, kas ir saderīgs ar Parīzes nolīgumu; uzsver, ka šādas alternatīvas ir jāatrod steidzami, veicot apjomīgas investīcijas tehnoloģiju inovācijā un energoefektivitātē; uzstāj, ka IEIP finansētās darbības nedrīkst veicināt sociālo nevienlīdzību un padziļināt sociālo un ekonomikas plaisu Eiropas Savienībā starp austrumiem un rietumiem; šajā kontekstā atgādina, ka laikposmā no 2014. līdz 2016. gadam 11 valstis un Eiropas Savienība izlietoja 112 miljardus EUR gadā, lai subsidētu fosilo kurināmo; aicina Komisiju un dalībvalstis sagatavot stratēģijas, kā pakāpeniski atcelt visas videi kaitīgās subsīdijas, lai uzlabotu ES konsekvenci un uzticamību biodaudzveidības un dabas ekosistēmu saglabāšanā un veicinātu pāreju uz tīras enerģijas sistēmām un klimatneitrālu un aprites ekonomiku;

21. uzskata, ka pārejai uz klimatneitralitāti būtu jāsaglabā vienlīdzīgi konkurences apstākļi ES uzņēmumiem un to konkurētspēja, jo īpaši trešo valstu negodīgas konkurences gadījumā; uzskata, ka, lai sasniegtu savus mērķus, IEIP būtu jāveicina arī ilgtspējīga ražošana Eiropā un jāsamazina globālās emisijas, izmantojot tirdzniecības politiku; prasa tirdzniecības nolīgumos negarantēt investoru aizsardzību uz vides, sociālo vai veselības standartu rēķina; uzsver, ka ir svarīgi, lai ES un trešo valstu noslēgtos tirdzniecības nolīgumos tiktu iekļauti klimata un citi vides standarti, kuru izpildi var panākt, cita starpā ar mērķi nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus Eiropas uzņēmumiem; prasa nodrošināt, lai trešās valstis būtu atbilstīgas dalībai pārrobežu projektos, kuri palīdz sasniegt Parīzes nolīguma mērķus;

22. uzsver, ka programma *Erasmus+*, Eiropas Solidaritātes korpuss un programma "Radošā Eiropa" kā ES galvenās izglītības, brīvprātīgā darba un kultūras programmas ir būtisks instruments globālajā rīcībā, kas tiek īstenota, reaģējot uz klimata pārmaiņām, un tām ir svarīga nozīme zaļās pārkārtošanās īstenošanai nepieciešamo prasmju apguves veicināšanā, izpratnes palielināšanā par vides un klimata jautājumiem, jo īpaši to jauniešu vidū, kuri veic brīvprātīgo darbu vides aizsardzības jomā, un radošu, iekļaujošu un pieejamu risinājumu izstrādē, lai pievērstos vides problēmjautājumiem; uzsver, ka šīs programmas veicina ES ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanu; šajā sakarā uzsver to, cik svarīga nozīme ir programmas *Erasmus+* atbalstītām prakses iespējām lauksaimniecības jomā;

***ES budžets: finanšu resursu novirzīšana, aktivizēšana un stimulēšana***

23. uzsver ES budžeta centrālo lomu IEIP īstenošanā; atkārto savu jau sen pausto nostāju, ka jaunas iniciatīvas vienmēr būtu jāpakļauj ilgtspējas novērtējumam un pārbaudei un jāfinansē, izmantojot papildu apropriācijas, un tam nevajadzētu negatīvi ietekmēt citas politikas jomas; uzsver, cik svarīga ir ilglaicīga ES politika, piemēram, kohēzijas vai lauksaimniecības politika, kā arī citas svarīgas politikas jomas, piemēram, pētniecība, inovācija vai pielāgošanās klimata pārmaiņām un to seku mazināšana; aicina Komisiju un dalībvalstis pildīt savas politiskās apņemšanās un nodrošināt Savienībai uz nākotni vērstu DFS, kas spēj reaģēt uz iedzīvotāju vajadzībām;

24. uzsver ilgtspējīgu privāto investīciju svarīgumu un to lomu IEIP mērķu sasniegšanā un uzskata, ka ir jāveicina privātais finansējums; turklāt uzsver, ka tehniskais atbalsts būtu jāpalielina, izmantojot vietējos un valsts mēroga inkubatorus un "projektu bērnudārzus", kas apvieno finansētājus un projektu virzītājus;

25. atzinīgi vērtē to, ka Eiropadome ir pieņēmusi Eiropas Savienības atveseļošanas instrumentu kā ārkārtas instrumentu investīciju un reformu atbalstam; tomēr pauž nožēlu par priekšlikumu ievērojami samazināt papildu piešķīrumus vairākām ES programmām un pilnībā atcelt tos citām programmām; uzskata, ka ierosinātie samazinājumi programmām, ar kurām atbalsta pāreju no oglekļa atkarīgos reģionos, ir pretrunā ES zaļā kursa programmai un galu galā ietekmēs arī IEIP finansējumu;

26. uzsver — lai izpildītu Parīzes nolīgumā noteiktās saistības, ES devums klimata mērķu sasniegšanā būtu jānostiprina ar vērienīgu klimatam un biodaudzveidībai paredzēto izdevumu daļu ES budžetā; tādēļ cenšas pēc iespējas ātrāk sasniegt juridiski saistošu mērķi, proti, 30 % izdevumu atvēlēt klimata politikas integrēšanai un 10 % biodaudzveidībai; uzsver, ka klimata izdevumu mērķis būtu jāattiecina uz DFS kopumā; uzsver, ka 37 % klimata mērķis būtu jāpiemēro arī *NGEU* izdevumiem; mudina Komisiju izveidot jēgpilnu un pārredzamu ar klimatu saistīto izdevumu izsekošanas un uzraudzības satvaru ES budžetā; uzsver, ka jauniem pašu resursiem ir būtiska nozīme, lai ES budžets nākotnē varētu sasniegt augstāku finansējuma līmeni klimata pārmaiņu jomā;

27. atzinīgi vērtē priekšlikumu papildināt Taisnīgas pārejas fondu (*JTF*) ar papildu līdzekļiem no *NGEU*, taču pauž nožēlu par Padomes priekšlikumu samazināt šos papildinājumus un uzsver, ka būs vajadzīgs papildu atbalsts, lai nodrošinātu, ka darba ņēmēji, kurus tieši un netieši skar pāreja, saņem pienācīgu palīdzību; atkārtoti pauž viedokli, ka *JTF* līdzekļi var papildināt kohēzijas politikas ietvaros pieejamos resursus, un norāda, ka jaunajam priekšlikumam nevajadzētu kaitēt kohēzijas politikai, izmantojot obligātus pārvietojumus no dalībvalstīm paredzētā finansējuma, un tas nedrīkstētu radīt konkurences izkropļojumus;

28. uzskata, ka taisnīgas pārejas princips būtu jāintegrē visā zaļā kursa procesā un ka *JTF* jo īpaši būtu jākoncentrējas uz reģioniem, kas ir visvairāk atkarīgi no fosilā kurināmā; uzsver, ka projektiem, kas saņem līdzekļus, jābūt ekoloģiski, sociāli un ekonomiski ilgtspējīgiem un ilgtermiņā dzīvotspējīgiem; tādēļ prasa izstrādāt visaptverošu ES stratēģiju to reģionu attīstībai un modernizācijai, kuri gūst labumu no *JTF*;

29. uzsver, ka taisnīgas pārejas plānu izstrādē būtu jāiesaista visas attiecīgās ieinteresētās personas; uzskata, ka taisnīgas pārejas plānos būtu jāņem vērā dalībvalstu un reģionu atšķirīgie sākumpunkti pārejā uz klimatneitralitāti; norāda, ka vajadzētu būt lielākai skaidrībai par atbilstības kritērijiem finansējuma saņemšanai; uzskata, ka *JTF* finansētās programmas būtu arī jānovērtē, izmantojot klimata izdevumu ietekmes apzināšanas, dabas kapitāla uzskaites un dzīves cikla metodiku;

30. atzinīgi vērtē Taisnīgas pārejas mehānisma divus papildu pīlārus, jo īpaši speciālu shēmu *InvestEU* ietvaros un publiskā sektora aizdevumu mehānismu, kas kopā ar *JTF* radīs jaunas ekonomiskās iespējas un palīdzēs mazināt sociālekonomisko ietekmi, ko rada pāreja uz klimatneitralitāti un aprites ekonomikas īstenošanu ES visneaizsargātākajos un oglekļietilpīgākajos reģionos un pilsētās, un palīdzēs risināt enerģijas pieejamības problēmas, ar kurām iedzīvotāji saskaras pārejas procesa laikā; uzskata, ka, lai šie pīlāri būtu sekmīgi, ir būtiski garantēt pietiekamu tehnisko palīdzību dalībvalstīm, reģioniem un pilsētām;

31. uzsver, ka sociāli taisnīga pāreja nebūs iespējama bez milzīga devuma no lielpilsētu teritorijām; tādēļ uzskata, ka Taisnīgas pārkārtošanās fonda 2. un 3. pīlāra resursiem ir jābūt viegli pieejamiem pilsētām, lai izstrādātu liela mēroga finanšu mehānismu nolūkā atbalstīt pilsētas līmeņa centienus klimata un sociālajā jomā; norāda, ka tas var ietvert tieši pieejamus līdzekļus cita starpā mājokļu politikas jomām, ēku renovācijas, modernizēšanas un siltumizolācijas programmām, sabiedriskā transporta projektiem, pilsētu zaļās infrastruktūras uzlabošanai, aprites ekonomikas instrumentu ieviešanai vai ilgtspējīgiem ūdens apsaimniekošanas projektiem;

32. atzinīgi vērtē programmas *InvestEU* lomu IEIP īstenošanā un darbībā un uzskata, ka tai vajadzētu būt būtiskai Savienības zaļās, taisnīgās un noturīgās atveseļošanās norisē; pauž nožēlu par to, ka ierosinātais *InvestEU* finansējums gan DFS, gan *NGEU* ietvaros tika ievērojami samazināts salīdzinājumā ar jaunāko Komisijas priekšlikumu; atzinīgi vērtē priekšlikumu programmas *InvestEU* ietvaros izveidot Stratēģisko investīciju mehānismu, jo īpaši pievienojot piekto daļu — Eiropas investīciju logu, lai veicinātu ilgtspējīgas investīcijas svarīgās tehnoloģijās un vērtību ķēdēs; uzsver, ka *InvestEU* finansētajiem projektiem būtu jāatbilst Savienības 2030. gada saistībām klimata un vides jomā;

33. uzsver, ka pārskatītajā Komisijas priekšlikumā jau ir iekļauta Parlamenta un Padomes 2019. gada maijā panāktā provizoriskā vienošanās par *InvestEU*; atgādina, ka papildus privileģētajam stāvoklim EIB grupai šī vienošanās paredz arī svarīgu lomu citiem īstenošanas partneriem, piemēram, valsts attīstību veicinošām bankām vai citām starptautiskām finanšu iestādēm; turklāt atgādina, ka *InvestEU* ir uz pieprasījumu balstīts instruments un ka šā iemesla dēļ būtu jāizvairās no pārmērīgas nozaru vai ģeogrāfiskās koncentrācijas; uzsver, ka ir nepieciešams nodrošināt, lai uz vietas būtu pieejama pietiekama tehniskā palīdzība, kura ļautu finansēt projektus tur, kur tas ir visvairāk vajadzīgs, un tādā veidā, kas sniedz patiesu pievienoto vērtību; šajā sakarā uzsver konsultāciju centra būtisko devumu, attiecībā uz kuru ir jānodrošina pienācīgs finanšu piešķīrums;

34. vēlreiz norāda uz ES kā globālas līderes cīņā pret klimata pārmaiņām atbildību mudināt citus starptautiskos partnerus piemērot līdzīgu pieeju; uzskata, ka resursus, ko no ES budžeta piešķir trešām valstīm, nedrīkst izmantot nekādā veidā, kas ir pretrunā zaļā kursa mērķiem, un tiem būtu jāveicina tās mērķu sasniegšana, ņemot vērā katras valsts atšķirīgo attīstības līmeni un to atšķirīgās investīciju vajadzības; uzskata, ka pandēmija ir parādījusi, ka vides un bioloģiskās daudzveidības aizsardzības rīcība ārpus Savienības ir cieši saistīta ar veselības situāciju iekšzemē un ka šāda rīcība ir rentabla, ja salīdzina ar pandēmijas ietekmi;

35. norāda, ka Inovāciju fondam un Modernizācijas fondam būtu jāsniedz ievērojams devums ilgtspējīgā pārejā uz neto nulles SEG emisijām līdz 2020. gadam, un īpaši atzinīgi vērtē to, ka Modernizācijas fonds ir paredzēts tam, lai atbalstītu investīcijas energoefektivitātes uzlabošanā 10 dalībvalstīs ar zemākajiem ienākumiem, un tādēļ tas ir svarīgs instruments taisnīgas pārejas nodrošināšanai; tomēr uzsver nepieciešamību pastiprināt fonda uzraudzību, jo investīcijām darbībās, kas būtiski kaitē sociālajiem un vides mērķiem, nevajadzētu būt tiesīgām saņemt atbalstu no Modernizācijas fonda;

36. uzskata, ka ir jāizvairās no jebkādas pārklāšanās ar saistītām darbībām, kuras finansē no Savienības budžeta, un uzskata, ka šo fondu pastāvēšana ārpus Savienības budžeta varētu kaitēt budžeta uzraudzībai; mudina Komisiju pienācīgi informēt budžeta lēmējinstitūciju par fondu īstenošanu;

37. atzinīgi vērtē Komisijas nodomu pārskatīt gan Modernizācijas fondu, gan Inovāciju fondu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas (ETS) pārskatīšanas ietvaros; atkārto savu ilgstoši pausto prasību, ka ievērojama daļa ETS ieņēmumu ir jādefinē kā pašu resursi;

38. uzsver kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) un kopējās zivsaimniecības politikas (KZP) svarīgo nozīmi IEIP mērķu sasniegšanā; norāda, ka, virzoties uz ilgtspējīgāku dabas resursu pārvaldību un biodaudzveidības saglabāšanu ES lauksaimniecības un zivsaimniecības nozarēs, KLP būtu jāsaglabā tās mērķi — atbalstīt augstas kvalitātes pārtikas piegādi, garantēt Eiropas iedzīvotājiem pārtikas apgādes suverenitāti, veicināt stabilu un pieņemamu peļņu lauksaimniekiem un zvejniekiem un veicināt lauku apvidu ilgtspējīgu attīstību; uzsver nepieciešamību nodrošināt, ka KLP veicina ES klimata un ilgtspējas mērķu sasniegšanu, kā uzsvērts Eiropas Revīzijas palātas 2018. gada 7. novembra ziņojumā;

39. uzsver, ka ir svarīgi veicināt piekļuvi publiskam un privātam finansējumam, lai atbalstītu pieaugošas zaļās investīcijas, attīstību un piekļuvi digitalizācijas instrumentiem, modernizācijai un inovācijām, kas ļaus lauksaimniecības nozarei, zivsaimniecības nozarei un lauku apgabaliem risināt problēmas un izmantot iespējas saistībā ar zaļā kursa mērķiem un vērienīgumu;

**Piektdiena, 2020. gada 13. novembra**

40. uzsver, ka kohēzijas politikai kā ES galvenajai investīciju politikai būs izšķiroša nozīme atbalsta sniegšanā pārejai uz klimatneitralitāti; tomēr vērš uzmanību uz to, ka pēc Covid-19 pandēmijas kohēzijas politika būs viens no izšķirošajiem instrumentiem ilgtspējīgā ekonomikas atveseļošanā un ka to nedrīkstētu novirzīt no tās ilglaicīgajiem mērķiem, proti, sekmēt sociālo, ekonomisko un teritoriālo kohēziju, kā noteikts ES Līgumos; uzstāj, ka kohēzijas politika ir jāstiprina, lai virzītos uz galvenajiem mērķiem un atbalstītu Eiropas zaļā kursa sekmīgu īstenošanu;

41. atbalsta Komisijas inovatīvo pieeju, kas atspoguļota tās paziņojumā, norādot, ka arī ES budžeta ieņēmumu daļa veicinās klimata un vides mērķu sasniegšanu; atgādina, ka Parlaments atbalsta jaunu pašu resursu ieviešanu, kas var radīt pievienoto vērtību un būtiski atbalstīt Eiropas zaļo kursu;

42. atkārtoti apstiprina savu iepriekšējo nostāju attiecībā uz jauno pašu resursu potenciālo kandidātu sarakstu, kā izklāstīts tā starpposma ziņojumā par DFS, kam būtu jāatbilst būtiskiem ES mērķiem, tostarp cīņai pret klimata pārmaiņām un vides aizsardzībai; tādēļ prasa, neradot papildu slogu iedzīvotājiem, ieviest jaunus pašu resursus, kas varētu ietvert, piemēram, resursus, par kuriem Komisija 2018. gadā sniedza šādus skaitļus:

i) ETS izsoļu ieņēmumi, kas varētu ienest no 3 līdz 10 miljardiem EUR gadā,

ii) devums saistībā ar nepārstrādātiem plastmasas iepakojuma atkritumiem, kas varētu ienest no 3 līdz 10 miljardiem EUR gadā,

iii) turpmākais oglekļa ievedkorekcijas mehānisms, kas varētu ienest no 5 līdz 14 miljardiem EUR gadā,

iv) kopējā konsolidētā uzņēmumu ienākuma nodokļa bāze, kas varētu ienest vairāk nekā 12 miljardus EUR gadā,

v) nodoklis lieliem digitālajiem uzņēmumiem, kas varētu ienest no 750 miljoniem EUR līdz 1,3 miljardiem EUR gadā, un

vi) finanšu darījumu nodoklis (FDN), kas, pamatojoties uz sākotnējo Komisijas 2012. gada priekšlikumu un ņemot vērā "Brexit" un ekonomikas izaugsmi, varētu ienest līdz 57 miljardiem EUR gadā atkarībā no nodokļa piemērošanas jomas;

šajā sakarā atkārtoti aicina visas dalībvalstis pievienoties ciešākas sadarbības satvaram FDN jomā; aicina Komisiju pēc iespējas drīzāk sniegt informāciju par pašu resursiem, kas izklāstīti tās 2020. gada 27. maija paziņojumā par ekonomikas atveseļošanas plānu, tostarp par nodevu, kuras pamatā ir lielo uzņēmumu darbība, un par ETS iespējamo paplašināšanu, iekļaujot jūrniecības un aviācijas nozari;

43. uzsver, ka no 2021. gada ES budžetā būtu jāiekļauj jaunu pašu resursu grozs, bet būtu jāizveido arī juridiski saistošs grafiks, lai nākamajā DFS ierosinātu un ieviestu jaunus pašu resursus; prasa, lai ieņēmumi no jaunajiem pašu resursiem būtu pietiekami, lai segtu vismaz atmaksāšanas saistības atveseļošanas instrumenta ietvaros; sagaida, ka visi ieņēmumi, kas pārsniedz šo līmeni, būtu jāieskaita ES budžetā, lai cita starpā novērstu finansējuma trūkumu saistībā ar Zaļo kursu, neietekmējot universāluma principu;

44. uzsver, ka abu veidu ieņēmumi, proti, vides un ar vidi tieši nesaistītie, būs ļoti svarīgi jaunu uzticamu pašu resursu groza izveidē, jo ienākumi no vides ieņēmumiem laika gaitā varētu proporcionāli samazināties, ES virzoties uz klimatneitralitāti;

***Finanšu iestādes — kā veicināt zaļā kursa īstenošanu***

45. atzinīgi vērtē EIB lēmumu pārskatīt savu aizdevumu politiku enerģētikas jomā un klimata stratēģiju un no 2025. gada 50 % savu darījumu veltīt klimata politikai un vides ilgtspējai, lai izpildītu ES saistības saskaņā ar Parīzes nolīgumu; aicina EIB arī pārskatīt savu aizdevumu politiku transporta jomā un apņemties īstenot ilgtspējīgu pārkārtošanos uz klimatneitralitāti un aprites ekonomiku, vienlaikus ņemot vērā dalībvalstu atšķirīgo energoresursu struktūru un īpašu

uzmanību pievēršot nozarēm un reģioniem, kurus pārkārtošanās skar visvairāk; jo īpaši aicina īstenot jaunus politikas virzienus energoietilpīgās rūpniecības nozarēs, kurās EIB darbojas, lai atbalstītu šo nozaru pāreju ar mērķi visus jaunos nozaru aizdevumus saskaņot ar mērķi vēlākais līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti; atzinīgi vērtē EIB apņemšanos līdz 2021. gadam pārstāt finansēt fosilo kurināmo enerģijas projektus; prasa pieņemt un publicēt pārbaudāmus pārejas plānus, lai sasniegtu klimatneitralitātes mērķus;

46. uzsver, ka EIB reakcijai uz Covid-19 pandēmiju vajadzētu atbilst IEIP mērķiem; tomēr norāda, ka ne visi finansētie projekti var palīdzēt sasniegt ES klimata mērķus, un uzstāj, ka tas nedrīkst liegt tiem sniegt finansējumu; tomēr uzskata, ka EIB portfelis ir jāsaskaņo ar ES ilgtspējas mērķiem un *DNSH* principu; aicina EIB izstrādāt konkrētu ceļvedi, lai līdz 2025. gadam sasniegtu 50 % detalizēto mērķi, un katru gadu publiskot informāciju par to savu aktīvu daļu, ar kuriem finansē darbības, kas saskaņā ar ES taksonomiju uzskatāmas par vides ziņā ilgtspējīgām; atgādina, ka bankas reakcijai uz Covid-19 pandēmiju vajadzētu radīt investīcijas 240 miljardu EUR apmērā, ko darīja iespējamu dažu nedēļu laikā;

47. uzskata, ka, lai EIB varētu sekmīgi iesaistīties zaļā kursa finansēšanā, izšķiroša nozīme ir augšupējai un līdzdalības pieejai un ka EIB būtu jāveicina konkrēti publiskā un privātā sektora dialogi, kā arī ir labāk jākoordinējas ar dažādām ieinteresētajām personām, piemēram, vietējām un reģionālajām iestādēm un pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem; turklāt uzsver EIB neatkarību, vienlaikus uzsverot, cik svarīgi ir nodrošināt investīciju demokrātisku kontroli;

48. atgādina, ka EIB ir pasaulē lielākais zaļo obligāciju emitents, kas 11 gadu laikā ir piesaistījis vairāk nekā 23 miljardus EUR; konstatē, ka liels uzdevums ir bijis noteikt kopējus standartus, lai izvairītos no zaļmaldināšanas; atzinīgi vērtē EIB jaunās ilgtspējas izpratnes obligācijas, kuras izlaida 2018. gadā un kuru mērķis ir atbalstīt investīcijas, kas ir saistītas ar ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem; uzsver, ka ir svarīgi noteikt kopējus standartus attiecībā uz šīm jaunajām obligācijām, lai nodrošinātu, ka projekti ir pārredzami, pārbaudāmi un izmērāmi; aicina EIB turpināt šo darbību un paplašināt zaļo obligāciju un ilgtspējas izpratnes obligāciju emisiju, kas var atvieglot IEIP īstenošanu un palīdzēt attīstīt sociālās un vides ilgtspējas obligāciju tirgu, pamatojoties uz darbu saskaņā ar ES Rīcības plānu ilgtspējīgas izaugsmes finansēšanai un ES taksonomiju;

49. mudina EIB aktīvi atbalstīt projektus, kas sekmē taisnīgas pārkārtošanās nodrošināšanu, piemēram, saistībā ar pētniecību, inovāciju un digitalizāciju, MVU piekļuvi finansējumam un sociālajām investīcijām un prasmēm;

50. norāda, ka EIB priekšsēdētājs *Werner Hoyer* ir uzsvēris nepieciešamību stiprināt EIB kapitāla bāzi, lai tā varētu turpināt vērienīgos projektus, kas ir pārejas uz ilgtspējīgu ekonomiku pamatā;

51. atzīst valsts attīstību veicinošu banku un iestāžu (VAVBI) un starptautisko finanšu iestāžu (SFI), tostarp Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas un Pasaules Bankas, svarīgo lomu ilgtspējīgu projektu finansēšanā, kas tādā veidā veicina Parīzes nolīguma mērķu sasniegšanu; uzsver, ka, ņemot vērā VAVBI pieredzi un spējas valsts un reģionālā līmenī, tām var būt būtiska nozīme publisko līdzekļu ietekmes maksimizēšanā, tostarp izmantojot partnerības *InvestEU* ietvaros, lai tādējādi palīdzētu sasniegt Savienības klimata mērķus; uzsver, ka MVU finansēšana ir svarīga IEIP sekmīgai īstenošanai;

52. uzsver arī VAVBI priekšrocības samērā mazāku projektu koncepcijas izstrādē, pārvaldībā un finansēšanā, pateicoties šo banku un iestāžu pieredzei šajā jomā; tādēļ atzinīgi vērtē to iesaisti dažādos IEIP aspektos, jo tās ir vispiemērotākās struktūras, lai Eiropas līmeņa investīcijas novirzītu praktiskai izmantošanai vietējā mērogā; uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt vietēju tehnisko palīdzību projektu veicinātājiem un inovācijām, un uzsver projektu attīstības centru nozīmi, palīdzot projektiem pietiekami nobriest, lai nonāktu līdz finansējuma saņemšanai; prasa īstenot valsts atbalsta reformas, lai VAVBI varētu piešķirt preferenciālus aizdevumus nolūkā atbalstīt ilgtspēju;

**Piektdiena, 2020. gada 13. novembra**

53. norāda, ka publiskās un privātās investīcijas var palīdzēt panākt ilgtspējīgu atveseļošanos un noturību, ja finansējums tiks novirzīts zaļajām investīcijām, piemēram, elektrotīkliem, supertīkliem un viedtīkliem, dzelzceļa tīkliem, energoefektivitātei un aprites ekonomikas projektiem;

54. uzsver, ka vides un klimata katastrofas aizvien rada lielākus finanšu stabilitātes riskus un ka tādēļ prudenciālais regulējums un uzraudzība šos ilgtermiņa riskus savos novērtējumus iekļaus labāk; uzskata, ka cīņa pret klimata pārmaiņām un ilgtspējas veicināšana būtu vairāk jāņem vērā ECB politikā, vienlaikus pilnībā ievērojot tās pilnvaras un neatkarību un neapdraudot tās kā finanšu un monetārās stabilitātes uzraudzītājas lomu; atgādina ECB priekšsēdētāja paziņojumu par to, ka ECB atbalsta taksonomijas pilnveidošanu, kā iespēju veicināt vides apsvērumu iekļaušanu centrālās bankas portfeļos; norāda uz mērķi, kas pausts Eurosistēmas nesenajā atbildē uz Komisijas sabiedrisko apspriešanu par atjaunināto ilgtspējīga finansējuma stratēģiju un Nefinanšu pārskatu sniegšanas direktīvas (*NFRD*) pārskatīšanu, kurā norādīts, ka tirgus spēki var būt un tiem vajadzētu būt vienam no galvenajam virzītājspēkam finanšu plūsmu pārvirzīšanai uz ilgtspējīgu saimniecisko darbību; atzinīgi vērtē ECB un Centrālo banku un regulatoru finanšu sistēmas ekoloģizācijas tīkla (*NGFS*) aicinājumus finanšu regulatoriem labāk novērtēt ar ilgtspēju saistītus finanšu riskus;

55. mudina ECB virzīt uz priekšu monetārās politikas stratēģiju, pilnībā ievērojot ECB cenu stabilitātes pilnvaras, kas noteiktas LESD; norāda, ka monetārās politikas stratēģijas pārskatīšanas ietvaros ECB saskaņā ar Parīzes nolīgumu izvērtēs, vai un kā, rīkojoties saskaņā ar savām pilnvarām, tā var ņemt vērā ilgtspējas apsvērumus un jo īpaši ar vides ilgtspēju saistītos riskus savā nodrošinājuma sistēmā un ikgadējā stresa pārbaudē, vienlaikus saglabājot monetārās politikas un prudenciālās uzraudzības funkciju nodalīšanu; turklāt mudina ECB atklāt monetārās politikas saskaņotības līmeni ar Parīzes nolīgumu, vienlaikus nosakot ceļvedi turpmākai saskaņošanai, šīm darbībām pienācīgi izmantojot ES taksonomiju; aicina ECB apsvērt turpmākus veidus, kā atbalstīt EIB, lai palielinātu EIB finansēšanas spējas, neradot tirgus izkropļojumus;

56. ierosina ECB izvērtēt tās oglekļietilpīgo obligāciju portfeļa līdzsvarošanu kontekstā ar uzņēmumu sektora iegādes programmu (USAIP), ņemot vērā EIB saistības klimata jomā;

57. aicina Eiropas uzraudzības iestādes (EUI) kopā ar valstu kompetentajām iestādēm (VKI) izstrādāt ikgadējus klimata stresa testus to uzraudzītajām finanšu iestādēm, kā šobrīd tiek apspriests jo īpaši *NGFS*, lai izprastu ar klimatu saistītos finanšu riskus attiecīgo ES finanšu iestāžu portfeļos un šo risku apmēru;

58. uzskata, ka sabiedriskajam transportam ir būtiska nozīme, lai panāktu ilgtspējīgu mobilitāti pilsētās; uzsver, ka ir jāpalielina atbalsts sabiedriskā transporta tīkliem un transportlīdzekļu parkiem vietējā un reģionālā līmenī, jo tas būtu efektīvs instruments pārejā uz mazemisiju mobilitāti, vienlaikus veicinot pāreju uz citiem transporta veidiem, it sevišķi lielpilsētās, un savienotību lauku apvidos, lai veicinātu teritoriālo kohēziju; uzskata, ka spēcīgākai saiknei starp pilsētu transporta finansēšanu un ilgtspējīgas pilsētu mobilitātes plāniem (*SUMP*) ir būtiska nozīme pilsētu mobilitātes pārveides sekmēšanā; aicina Komisiju sadarboties ar dalībvalstīm, lai izstrādātu ilgtspējīgas pilsētu mobilitātes plānus un politiku, tostarp paredzot atbalstu efektīvām sabiedriskā transporta sistēmām un tādiem aktīvas pārvietošanās risinājumiem kā iešana kājām un braukšana ar velosipēdu un piekļūstamības un multimodalitātes veicināšanai dažādos transporta veidos;

***Privāto investīciju mobilizēšana ilgtspējīgai atveseļošanai***

59. atbalsta atjaunotu ilgtspējīga finansējuma stratēģiju; uzsver, ka ir vajadzīgs progresīvs ES ekomarķējums finanšu produktiem, ES zaļo obligāciju standarts (*EU GBS*) un ticamāki, salīdzināmāki un pieejamāki dati par ilgtspēju, kas iegūti, saskaņojot ilgtspējas rādītājus; atgādina par zaļā finansējuma ievērojamo nozīmīgumu attiecībā uz ES starptautisko lomu un euro nākamajā desmitgadē; uzsver, ka ir svarīgi attiecībā uz MVU vienkāršot ziņošanas standartus, kas tiem ļauj pilnībā piedalīties kapitāla tirgos;

60. uzstāj, ka ticamāki, salīdzināmāki un pieejamāki dati par ilgtspēju ir neaizstājami, ja vēlamies panākt, lai ES ilgtspējīga finansējuma sistēma darbotos praksē; atzinīgi vērtē Augsta līmeņa foruma kapitāla tirgu savienības jomā ideju par Eiropas vienotā piekļuves punkta (EVPP) izveidi, lai apkopotu informāciju par uzņēmumiem ES, savstarpēji savienojot

esošos valstu un ES reģistrus un uzņēmumu datubāzes, lai tādējādi palīdzētu uzņēmumiem, it īpaši mazākās dalībvalstīs, piesaistīt investorus; uzsver, ka uzņēmumiem vajadzētu būt nodrošinātai iespējai kontrolēt savu datu pieejamību EVPP; aicina Komisiju iesniegt tiesību akta priekšlikumu par Eiropas vienoto piekļuves punktu finanšu un nefinanšu informācijai attiecībā uz biržas sarakstā iekļautiem un neiekļautiem ES uzņēmumiem, vienlaikus attiecīgā gadījumā ievērojot proporcionalitātes principu; aicina Komisiju Nefinanšu pārskatu sniegšanas direktīvā (*NFRD*) noteiktās pārredzamības prasības saskaņot ar attiecīgajām prasībām Taksonomijas regulā un Ilgtspējīgas finanšu informācijas atklāšanas regulā; prasa datu vākšanā un publicēšanā izmantot pārredzamas metodes; aicina Komisiju ieviest IEIP īstenošanas datu efektīvu uzraudzību un paziņošanu, darot tos pieejamus sabiedrībai, lai nodrošinātu pilnīgu pārredzamību par ES zaļās pārejas izdevumiem; uzskata, ka ievērojama daļa ES obligāciju, kas tiks emitētas saistībā ar atveseļošanas plānu, tiks emitētas, pamatojoties uz *EU GBS*, kā to ierosinājusi Komisija;

61. atzinīgi vērtē progresu, kas panākts, balstoties uz iniciatīvām, kuras iekļautas 2018. gada Ilgtspējīga finansējuma rīcības plānā; prasa pieņemt Taksonomijas regulā paredzētos deleģētos aktus, ņemot vērā ilgtspējas kritēriju un rādītāju klāstu; konkrēti aicina ātri īstenot *DNSH* principu, kā izklāstīts Ilgtspējīgu finanšu, Informācijas atklāšanas un Taksonomijas regulā; uzsver, ka ir svarīgi uz visiem finanšu produktiem un struktūrām attiecināt vērienīgas informācijas atklāšanas prasības;

62. uzskata, ka atjaunotā nākotnes ES ilgtspējīga finansējuma stratēģija ir liela iespēja paātrināt pāreju uz ilgtspējīgākām privātajām investīcijām; aicina Komisiju ierosināt pasākumus, kas vajadzīgi, lai stimulētu ilgtspējīgas mazumtirdzniecības investīcijas;

63. ņem vērā Taksonomijas regulas 26. panta 2. punktu, kurā Komisija ir pilnvarota līdz 2021. gada 31. decembrim publicēt ziņojumu, kurā aprakstīti noteikumi, kas būtu vajadzīgi, lai paplašinātu minētās regulas darbības jomu, attiecinot to ne tikai uz vides ziņā ilgtspējīgām saimnieciskām darbībām, tostarp citiem ilgtspējas mērķiem, piemēram, sociāliem mērķiem;

64. atbalsta augsta līmeņa ekspertu grupas ilgtspējīgu finanšu jautājumos aicinājumu izstrādāt jaunus pasākumus, lai veicinātu ilgāka termiņa ietekmi, sniedzot ieguvumus cilvēkiem un planētai; aicina Komisiju analizēt un ierosināt, kā korporatīvās pārvaldības režīmā un noteikumos varētu labāk integrēt ilgtermiņa perspektīvu; atzinīgi vērtē ilgtspējīgas korporatīvās pārvaldības iniciatīvas sagatavošanu;

65. aicina Komisiju apsvērt *NFRD* pārskatīšanu, kas varētu ietvert informācijas atklāšanu par korporatīvo darbību ietekmi uz vides, sociālo un pārvaldības ilgtspēju;

66. uzsver, ka, mobilizējot finansējumu zaļajam kursam, publiskajām un privātajām investīcijām, ja iespējams, jābūt savstarpēji papildinošām; uzsver, ka nedrīkst izspiest privātā sektora investīcijas, lai būtu iespējams optimizēt finansējumu IEIP;

67. atgādina, ka investīcijas neilgtspējīgās ekonomiskajās darbībās un aizdevumi šādām darbībām var radīt balasta aktīvus vai neatgūstamas investīcijas ar bloķējošu ietekmi; norāda, ka šis risks ir pietiekami jāintegrē kredītreitingos un prudenciālajās sistēmās, tostarp Bāzeles sistēmā; tādēļ aicina Komisiju izpētīt veidus, kā uzlabot ilgtspējas risku iekļaušanu un prudenciālo pieeju ilgtermiņa investīcijām un aizdevumiem, tostarp ES Banku noteikumu grāmatā, kas papildus veicinās vispārējo finanšu sistēmisko stabilitāti, un arī turpmāk censties veicināt ilgtspējas faktoru uzticamību, salīdzināmību un pārredzamību kredītreitingos; uzskata, ka pēdējo no šiem jautājumiem varētu risināt gaidāmajās Kredītreitingu aģentūru regulas, Kapitāla prasību regulas/direktīvas un maksātspējas regulējuma pārskatīšanā;

68. atgādina, ka ilgtspējīgas investīcijas ne vienmēr ir saistītas ar mazāka riska profilu, salīdzinot ar cita veida investīcijām;

69. uzskata, ka būtu jāatvieglo Savienības MVU piekļuve publiskajam un privātajam finansējumam saskaņā ar IEIP; uzsver, ka ir vajadzīgi papildu centieni, lai informētu MVU par jaunajām finansēšanas iespējām saskaņā ar IEIP;

***Ilgtspējīgu publisko investīciju veicināšana krīzes laikā***

70. prasa ieviest ilgtspējīgas publiskās investīcijas veicinošu instrumentu, lai sasniegtu Eiropas zaļajā kursā noteiktos mērķus, taču uzsver, ka neatkarīgi no izvēlētā finansēšanas modeļa lielākām publiskajām investīcijām būtu jāveicina publisko finanšu ilgtspēja Eiropas Savienībā; uzskata, ka, iespējamā ES ekonomikas pārvaldības sistēmas pārskatīšanā būtu jāņem vērā neatkarīgās Eiropas Fiskālās padomes ieteikumi un jāmudina dalībvalstis saskaņot savu ekonomiku un publiskos izdevumus ar Eiropas zaļā kursa mērķiem; atbalsta Komisijas apņemšanos izpētīt citus veicinošus satvarus, piemēram, zaļo obligāciju standartus, un mudina Komisiju apzināt zaļā budžeta plānošanas paraugpraksi;

71. prasa publisko atbalstu transporta nozarei, jo īpaši aviokompānijām, tūrisma nozarei un automobiļu nozarei, izmantot ilgtspējīgā un efektīvā veidā; prasa, lai pārejas pasākumi, kas noteikti Taksonomijas regulā, būtu tiesīgi saņemt finansējumu saskaņā ar IEIP, un aicina īpašu uzmanību pievērst finansējuma un cita veida atbalsta pieejamībai mikrouzņēmumiem un MVU;

72. prasa integrēt ilgtspējīgu publisko iepirkumu un konkursus un pastiprināt Eiropas koordināciju šajā ziņā;

73. atzinīgi vērtē to, ka atveseļošanas un noturības plāni balstīsies uz kopīgām ES prioritātēm; šajā sakarā uzsver Eiropas zaļo kursu un Eiropas sociālo tiesību pīlāru, kā arī digitalizācijas programmu un stratēģisko mērķi panākt Eiropas suverenitāti stratēģiskās nozarēs un ilgtspējīgu rūpniecisko pamatu; atgādina, ka ir vajadzīgas investīcijas zaļās ekonomikas atveseļošanā un ka, īstenojot IEIP, ir jāpalielina dalībvalstu konverģence, kas varētu palīdzēt paātrināt ekonomikas atveseļošanos; prasa iekļaut prioritātes tādās jomās kā nodarbinātība, prasmes, izglītība, digitālā uzņēmējdarbība, pētniecība, inovācija un veselība, kā arī jomās, kas saistītas ar uzņēmējdarbības un bezpeļņas nozari, tostarp publisko pārvaldi un finanšu nozari; aicina Komisiju sniegt tehnisko palīdzību publiskajām iestādēm pārejas plānu izstrādē, lai izvairītos no balasta aktīviem; aicina Komisiju uzraudzīt atveseļošanas un noturības plānu īstenošanu un nodrošināt, ka nopietnu pārkāpumu rezultātā tiek atgūti izmaksātie piešķirumi; uzsver, ka ir svarīgi, lai dalībvalstis, kas izstrādā plānus, ievērotu tiesiskumu un mūsu demokrātiskās vērtības;

74. uzstāj, ka Eiropas zaļā kursa principam "nenodarīt kaitējumu" jāattiecas uz visiem atveseļošanas plāniem;

75. atzinīgi vērtē Eiropadomes lēmumu svītrot maksātspējas atbalsta instrumentu no *NGEU* programmas; uzskata, ka tas ir svarīgs instruments, lai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus vienotajā tirgū;

76. aicina uzņēmumus, kas gūst labumu no publiskā atbalsta, apņemties publiski ziņot par katru valsti atsevišķi, vienlaikus ievērojot iespēju piemērot pagaidu atkāpes, kas paredzētas, lai aizsargātu komerciāli sensitīvu informāciju; prasa, lai šie uzņēmumi arī nodrošinātu godīgu konkurenci, samazinātu vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirības, ievērotu savus nefinansiālās ziņošanas pienākumus, garantētu darbvietas, atklātu visus saņemtos labvēlīgos režīmus un stingri atturētos no iesaistīšanās jebkādās nodokļu apiešanas stratēģijās, izmantojot meitasuzņēmumus jurisdikcijās, kuras nesadarbojas nodokļu nolūkos un neveic būtisku saimniecisko darbību; uzstāj, ka šiem uzņēmumiem būtu jāsniedz taisnīgs devums ekonomikas atveseļošanas centienos, maksājot taisnīgu nodokļu daļu; šajā kontekstā vēlas izveidot jaunu sociālo nolīgumu uzņēmumiem, peļņas mērķus saskaņojot ar apsvērumiem par cilvēkiem un planētu;

77. aicina Komisiju vajadzības gadījumā pārskatīt valsts atbalsta noteikumus, tostarp pagaidu shēmu, kas ieviesta, reaģējot uz Covid-19 pandēmiju, lai panāktu lielāku sabiedrības atbalstu Eiropas zaļajam kursam un nodrošinātu, ka valsts atbalsts ir atkarīgs no Savienības klimata un vides mērķu sasniegšanas; norāda, ka valsts atbalsta noteikumu turpmākajā pārskatīšana būtu rūpīgi jāizplāno, lai nepieļautu konkurences izkropļojumus iekšējā tirgū un nodrošinātu tā integritāti un vienlīdzīgus konkurences apstākļus;

78. aicina Komisiju, apstiprinot dalībvalsts iesniegtu valsts atbalsta pieprasījumu saskaņā ar LESD 108. pantu, iekļaut savā lēmumā noteikumus par to, ka līdzekļu saņēmējiem oglekļietilpīgās nozarēs ir jāpieņem klimata mērķi un zaļās pārejas ceļveži un jāpierāda sava uzņēmējdarbības modeļa un darbību saskaņošana ar Regulas (ES) 2018/1999 2. nodaļā noteiktajiem mērķiem;

79. atzinīgi vērtē plānoto Enerģijas nodokļu direktīvas pārskatīšanu 2021. gadā un aicina Komisiju iesniegt tiesību aktu priekšlikumus, lai saskaņotu PVN likmes ar vides apsvērumiem, ieviestu vienreizlietojamas plastmasas nodevu un palielinātu attiecīgos minimālos akcīzes nodokļus, kas ir zaudējuši savu ietekmi inflācijas dēļ; vēlas šīs reformas apvienot ar centieniem saglabāt pirktspēju tiem, kam ir viszemākais ienākumu līmenis Eiropas Savienībā;

80. atgādina pieaugošās investīciju vajadzības saistībā ar zaļo pāreju un to, ka izvairīšanās no uzņēmumu ienākuma nodokļa maksāšanas un nodokļu apiešana valstu un ES budžetiem rada potenciālus resursu zudumus, kuru apjoms ir no 50–70 miljardiem EUR līdz 160–190 miljardiem EUR un kurus varētu izmantot investīcijām IEIP; aicina dalībvalstis mobilizēt resursus, lai finansētu ilgtspējīgu un taisnīgu pārkārtošanos, īstenojot potenciālu iekļaujošu *ESAO* pamatnolīgumu, tostarp tā 2. pīlāru; prasa pastiprināt cīņu pret krāpšanu nodokļu jomā, izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, nodokļu apiešanu un agresīvu nodokļu plānošanu; prasa nodrošināt ES līmeņa koordināciju, lai atklātu, izmeklētu un nepieļautu, ka privātpersonas un uzņēmumi izmanto agresīvas nodokļu plānošanas shēmas; prasa izstrādāt vērienīgu stratēģiju uzņēmējdarbības nodokļu jomā 21. gadsimtam; aicina Padomi atjaunināt kritērijus kaitējošu nodokļu režīmu definēšanai Rīcības kodeksā attiecībā uz uzņēmējdarbības nodokļiem un atkārtoti pauž savu 2019. gada 26. marta nostāju par dalībvalstīm, kas veicina agresīvu nodokļu plānošanu; mudina Komisiju noteikt kritērijus dalībvalstu nodokļu prakses novērtēšanai; atgādina Komisijai par LESD 116. pantu ar nodokļiem saistītu dokumentu kontekstā un mudina Komisiju izmantot šo noteikumu, lai nepieļautu konkurences nosacījumu izkropļojumus vienotajā tirgū;

81. vēlas, lai tiktu nodrošināts, ka ikviens taisnīgi veicina atlabšanu pēc Covid-19 un pāreju uz konkurētspējīgu un ilgtspējīgu ekonomiku, vienlaikus ņemot vērā dalībvalstu atšķirīgās spējas; uzskata, ka, kā ECB priekšsēdētāja *Christine Lagarde* uzsvēra 2020. gada 7. jūlijā, Covid-19 pandēmija bieži vien visvairāk skar mazaizsargātās personas, bet vienlaikus aktīvu cenas krīzes laikā līdz šim ir paaugstinājušās; mudina dalībvalstis un Komisiju meklēt jaunus resursus, lai finansētu ekonomikas atveseļošanos, ņemot to vērā;

82. uzsver, ka zaļā kursa finansējuma palielināšana nozīmēs lielu budžeta disciplīnu un padziļinātu kontroli, lai nepieļautu krāpšanu un līdzekļu novirzīšanu; norāda, ka Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) trūkst kapacitātes nepieļaut krāpšanu finanšu jomā; tādēļ aicina visas dalībvalstis pievienoties Eiropas Prokuratūrai (*EPPO*);

83. uzskata, ka, apvienojot šajā ziņojumā iekļautos priekšlikumus, var piesaistīt 660 miljardus EUR gadā, kas vajadzīgi, lai uzvarētu cīņā par klimatu un darbvietām;

o

o o

84. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Komisijai un dalībvalstu valdībām un parlamentiem.